

Expo 2000'de

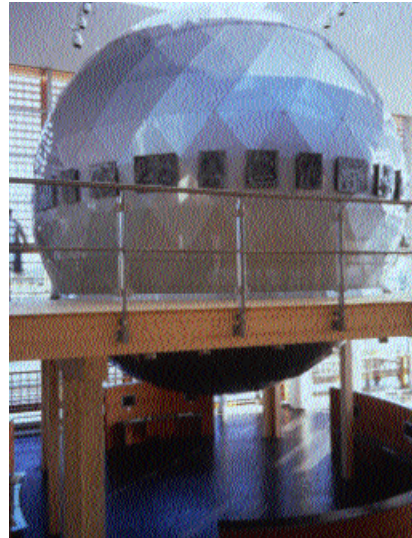

Expo 2000 Dünya Fuarı 1 Haziran 1 Ekim 2000 tarihleri arasında Almanya'nın Hannover kentinde gerçekleşiyor. 180 ülke ve kuruluşun katılımıyla düzenlenen fuarın geçmişi 150 yıl öncesine kadar uzanıyor. Fuarda ülkeler, sosyal, kültürel ve bilimsel etkinliklerini kendilerini ifade edebilecekleri kurumlar, ürünler ve yapılar aracılığıyla sunmaya çalışıyorlar. Bu anlamda her ülke, kendisine ayrılan alanda kurduğu bina ya da standlar aracılığıyla tüm dünyadan gelen ziyaretçilere ülkelerini açmış oluyorlar. Expo 2000'in ana teması, "insan, doğa, teknoloji üçlüsünün uyumlu beraberliğini sağlamak ve böylece daha güzel bir dünya, daha iyi bir geleceği kurmak için bu ortak mirastan en doğru biçimde yararlanmaya bir çağrı" olarak ifade ediliyor. Bu sergi yeryüzündeki bütün ülkeleri ve insanları ilgilendiren küresel sorunlara dikkati çekmeyi bunlara ortak çözümler üretmeyi amaçlıyor. Expo içinde yer alan Türkiye pavyonu, "Avrupa Bulvarı" olarak adlandırılan, Avrupa Birliği üyelerinin bulunduğu alanda inşa edilmiş.

Türizm Bakanlığı tarafından Expo 2000 Dünya Fuarı için hazırlanan Türkiye pavyonunun tasarımındaki temel düşünce şöyle açıklanıyor: "Türkiye pavyonu, Anadolu'nun sentez meydana getirme, uyum, işbirliği ve bir arada yaşama potansiyeli-

lini yeniden yaratma düşüncesinden yola çıkılarak kuruldu. Amaç, eski kültürlerin ölümsüz mirasından beslenen ve onların ortak aklını benimseyen bir uygarlık modelini ortaya koymaktır. Türk pavyonu, ziyaretçilere fiziksel yapıya dönüşen bir Anadolu anlayışı sunmak için: Bir arada yaşamak konusunda Anadolu uygarlıklarının sunduğu örneği simgeleyen; çelik, cam ve ahşabın kendine özgü bir bileşiminden oluşturuldu. Anadolu, Hititler'den Lidyalılar'a, erken dönem Hristiyanları'ndan Bizans'a ve İslam geleneklerine kadar çok çeşitli kaynaklardan beslenmiş, onlara kendi renginden birşeyler vermiştir. Serginin kavramsal çerçevesi de 2000 yıl önce var olan Nemrut kutsal alanının mitolojik, evrensel, tarihsel ve kültürel dünyasının sembolik ifadesi ile çizilmiştir".

Pavyonun mimarisi, kullanılan malzemeler ve sergilenen öğeler bu ana mesajı destekleyici nesnelerden oluşuyor. Serginin ana motifi lâle. Türkiye'nin sembolü de lâle. Osmanlı estetiğinin başlıca unsurlarından biri ve doğayla insan uyumunun bir yansıması olan İznik çinileriyle Anadolu'nun en eski figürlerinden "Hayat Ağacı" simgesi, pavyonun üst ahşap platformunun ortasında yer alıyor. Sergi mekanının merkezinde, Anadolu insanının kültürel oluşumunu simgeleyen "kozmetik küre" ve

"kozmetik ekvator" üzerinde 24 rölyef yer alıyor. Kozmik kürenin içinde, 25 bin yılda bir gerçekleşen bir gökbilimsel olaya işaret eden ve Nemrut dağında aslı bulunan ünlü aslanlı horoskop yer alıyor. Pavyonun girişinde ziyaretçileri selamlayan Akdeniz heykeli de zengin geleneğin çağdaş sanat diliyle ifadesi.

Türkiye pavyonundaki ana unsurlardan biri de Nemrut Animasyonu. Türkiye sergisinde tanıtımı yapmak üzere Nemrut Dağı ve üzerindeki tarihi kalıntılar seçilmiş. Nemrut Dağı'na ait 3 boyutlu harita bilgileri kullanılarak dağın modeli oluşturulmuş. Bu model üzerine, fotoğraflar gerçek coğrafya koordinatlarına göre yüzey yapıştırma teknikleriyle yerleştirilerek üç boyutlu simülasyon ortamı yaratılmış. Dağ üzerinde yer alan heykeller ve tapınak, yapıldıkları malzemenin özellikleri kullanılarak ve ilk yapıldıkları zamandaki durumlarını yansıtacak biçimde tekrar modellenerek, gerçek konumlarına uygun olarak yerleştirilmişler. Böylece bilgisayar üzerinde Nemrut dağı, son derece gerçekçi bir şekilde ortaya çıkmış. Ziyaretçiler, Kommagene Kralı Antiokhos I'nın Nemrut Dağı'nın zirvesinde yaptırdığı 30 bin metre küp hacmindeki kırma taşlardan 50 m yüksekliğindeki kutsal alan ve anıt mezarın 3 boyutlu dünyasında geziye çıkıyorlar.

Türkiye Pavyonu, hafif - şeffaf, doğal ya da geri dönüşümlü malzemelerle inşa edilmiş. Ana elemanlar: Ahşap kafes (dış kabuk), Doğu'yla Batı'yı bağlayan ahşap köprü; teknoloji ve şeffaflığı simgeleyen cam ve çelikten oluşan iç kabuk, beş adet cam ve çelikten küp, doğal ahşap platformlar, tekne formunda sofradan (lokanta) oluşmakta. Binada cephe ve çatıdaki kontrollü mekanizmalar aracılığıyla ılık mevsimler için doğal havalandırma ve ısıtma sistemi sağlanmış. Peyzaj, Anadolu bitki örtüsünü temsil eden, zeytin, muz, turuncgil ağaçları, sulak bölgelerin simgesi sazlar ve lalelerden oluşuyor.

Duran Akca